

Statsråd Rigmor Aasrud
Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Vår fil: B12-GC003-FAD
Vårt arkiv: 401
Saksbeh: Grete Crowo

Oslo, 20. januar 2012

FFOs KRAV TIL STATSBUDDSJETTET 2013

Den 30. november 2011 oversendte FFO regjeringen krav knyttet til nødvendige hovedinnsatser i politikken for funksjonshemmede i statsbudsjettet for 2013. I dette brevet har vi, som tidligere varslet i kontaktutvalget med regjeringen den 11. januar 2012, valgt å presisere andre sentrale krav til viktige prioriterte områder i politikken for funksjonshemmede.

FFOs konkrete krav knyttet til statsbudsjettet 2013 på Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets ansvarsområde er:

Statens foregangsansvar som arbeidsgiver

- *FFO ber om at staten definerer det som en strategisk, overordnet oppgave å bli ledende på rekruttering av funksjonshemmede arbeidstakere.*

Rekrutteringsplan for funksjonshemmede til stillinger i staten

- *FFO ber om at staten utformer en ny rekrutteringsplan for funksjonshemmede til stillinger i staten fra 2013.*
- *FFO ber om at Regjeringen går inn for å utvide de statlige traineeordningene, og aktivt markedsfører disse ordningene overfor landets kommuner og fylkeskommuner.*
- *FFO ber om at det i forbindelse med en ny rekrutteringsplan for funksjonshemmede til stillinger i staten iverksettes tiltak som sikrer økt bruk av forskriftsbestemmelsene i tjenestemannsloven som har til hensikt å øke antall tilsetninger av funksjonshemmede i staten.*

- FFO ber om at det som et ledd i gjennomføringen av den nye rekrutteringsplanen gis tydeligere signaler til ledelsen i statlige virksomheter om forventningene knyttet til oppnåelsen av rekrutteringsplanens målsetninger.
- FFO ber om at staten med utgangspunkt i sin egen rekrutteringsplan aktivt søker å påvirke og oppfordre landets kommuner, fylkeskommuner og privat sektor til også å innføre egne rekrutteringsplaner for funksjonshemmede.

Statens ansvar for universell utforming av IKT

- FFO ber om at det blir avsatt midler til oppfølging av og veiledning i forbindelse med lovpålegg om universell utforming av IKT i Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Statens foregangsansvar som arbeidsgiver

Staten har arbeidsgiveransvaret for om lag 130.000 ansatte. Dermed er staten i en unik situasjon som arbeidsgiver, både i kraft av å ha arbeidsgiveransvar for et svært høyt antall ansatte, men også ved å ha muligheten til å implementere nye ordninger og ny praksis til etterfølgelse for andre arbeidsgivere. Dette innebærer et potensiale som FFO mener bør utnyttes i langt større grad enn hva som er tilfellet i dag.

FFO mener derfor staten bør definere det som en overordnet oppgave å bli ledende som arbeidsgiver innen rekruttering av funksjonshemmede arbeidstakere. Det bør være en del av denne satsningen å aktivt markedsføre og synliggjøre erfaringer, metodikk og ny kunnskap som oppstår i kjølvannet av en slik satsning.

Ny rekrutteringsplan for funksjonshemmede til stillinger i staten

Staten hadde i årene 2005 og 2006 en egen rekrutteringsplan for funksjonshemmede til stillinger i staten, der målsetninger var at funksjonshemmede arbeidstakere skulle utgjøre 5 prosent av alle nytilsetninger. Resultatet for 2005 var imidlertid kun 2,4 prosent, mens resultatet for 2006 var enda dårligere, bare 1,8 prosent.

Til tross for de dårlige resultatene i arbeidet med rekrutteringsplanen tror imidlertid FFO at både planen i seg selv og statens innsats i forbindelse med den er viktig. FFO viser i den forbindelse til at 2005-2006 var den første perioden en slik rekrutteringsplan var operativ.

Regjeringen varslet i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2010 at tiltaksplanen for å rekruttere flere personer med funksjonshemming til stillinger i staten skal følges opp. Selv om staten ikke nådde sine egne mål om 5 prosent, viste erfaringene fra arbeidet med handlingsplanen i ulike statlige virksomheter at gjennomføringen hadde flere positive sider. Blant annet ble det på mellomledernivå i staten opplevd som svært positivt å jobbe med målsetningen om å få flere funksjonshemmede inn i arbeidsstyrken.

FFO mener at det som en del av en helhetlig sysselsettingsstrategi for funksjonshemmede må iverksettes en ny handlingsplan for rekruttering av funksjonshemmede til stillinger i staten.

Et poeng ved en slik handlingsplan må være at staten bruker den til å inspirere og forplikte øvrige offentlige virksomheter (kommunene og fylkeskommunene) til å gjennomføre tilsvarende handlingsplaner.

Gjennom statens arbeid med rekrutteringsplanen for funksjonshemmede til stillinger i staten, er det opparbeidet en viss mengde kunnskap og erfaringer om hvordan et slikt arbeid best kan gjøres. Staten bør også ta grep for å stille kunnskap og erfaringen opparbeidet i arbeidet med den statlige rekrutteringsplanen til rådighet for interesserte fylkeskommuner og kommuner.

Flere traineer og traineeprogrammer

De to traineeprogrammene som til nå er gjennomført i statlig regi er begge evaluert som svært vellykkede. En av de mest positive erfaringene knyttet til programmene er den høye søkermassen som har vært til et relativt begrenset antall traineeplasser. Dette er slik FFO oppfatter det også noe av grunnen til at det nylig er igangsatt et nytt traineeprogram for høyt utdannede funksjonshemmede i statlig regi.

FFO mener imidlertid ambisjonsnivået i forbindelse med det nylig igangsatte traineeprogrammet kunne vært betydelig høyere. De positive erfaringene med de hittil gjennomførte ordningene, gir rom for et langt høyere antall enn de 33 stillingene som nå ligger inne i programmet.

Staten bør i tillegg mer aktivt markedsføre sine traineeprogrammer overfor både kommunesektoren og privat sektor, og gjennom ulike virkemidler stimulerer til at flere sektorer og arbeidsgivere igangsetter slike programmer. Volumet på disse ordningene bør øke om vi skal lykkes med å få flere funksjonshemmede i arbeid. Da må flere arbeidsgivere i årene framover bidra til dette.

Tjenestemannslovens bestemmelser

FFO mener det er den relativt smale virkemiddeltilgangen og begrenset fokus på betydningen av å rekruttere flere funksjonshemmede til stillinger i staten som er hovedårsakene til den dårlige måloppnåelsen i arbeidet med rekrutteringsplanen. Samtidig er FFOs inntrykk at åpningene i forskriften til tjenestemannsloven som har til hensikt å fremme funksjonshemmedes mulighet for å få jobb i staten, i liten grad benyttes. FFO mener i tillegg forskriften kan utvides og revideres, blant annet ved at det omdefineres hvem som regnes som funksjonshemmet eller yrkeshemmet etter forskriftsteksten.

Det er FFOs oppfatning at staten i sitt arbeid med en eventuell ny rekrutteringsplanen for funksjonshemmede til stillinger i staten i større grad må fokusere på både aktiv bruk av eksisterende regelverk, samt bedre oppfølging av etats- og virksomhetsledelse i staten innenfor rekrutteringsplanens målsetning.

Tydelige signaler til ledelsen i statlige virksomheter

Som tidligere nevnt tror FFO noe av årsaken til at den gjennomførte rekrutteringsplanen for funksjonshemmede til stillinger i staten ikke var spesielt vellykket, skyldes forholdsvis svak oppmerksomhet på arbeidet fra både politisk og administrativt hold. FFO tror dette påvirket graden av måloppnåelsen negativt, ikke minst fordi ledelsen i ulike statlige virksomheter i stor grad utøver sine daglige oppgaver i tråd med og etter signaler fra politisk og administrativ ledelse.

FFO vil derfor be om at både politisk og administrativ ledelse kommer tydeligere på banen i arbeidet med rekrutteringen av funksjonshemmede til stillinger i staten.

Statens ansvar for universell utforming av IKT

Universell utforming av IKT handler om å utforme IKT-løsninger slik at de kan brukes av alle. Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven er vedtatt, men kravene i loven vil først bli gjort gjeldende ett år etter at forskriften på området er vedtatt. Ut i fra de signalene FFO har mottatt fra FAD og DiFi vil forskriften bli fremlagt i 2012, og iverksetting av loven skjer når forskriften er vedtatt. Det betyr at loven vil bli gjort gjeldende i 2013.

Denne loven er et viktig redskap for å oppfylle regjeringens intensjon om universell utforming av samfunnet. Dette er også et viktig middel for FFO i sitt arbeid med å skape tilgang til varer og tjenester for personer med nedsatt funksjonsevne.

For at loven skal få den ønskede effekt, er det imidlertid av avgjørende betydning at arbeidet med tilpasning av loven fra myndighetenes side blir fulgt opp. De som etter loven er pliktig til å rette seg etter denne, må få tilstrekkelig informasjon og veiledning om hvilke krav som stilles og hvordan disse kravene kan tilfredsstilles. Alle private virksomheter, lag og organisasjoner og offentlige etater som retter seg i mot allmenheten ved hjelp av nettløsninger og automater er pålagt å følge denne loven. Det er viktig at arbeidet med tilpasning av loven må iverksettes i 2012, i god tid før loven blir gjort gjeldende.

Anmodning om møte

FFO ber med dette om et snarest møte med politisk ledelse i departementet for å gjennomgå FFOs spesifikke krav til budsjettet for 2013.

Med vennlig hilsen

FUNKSJONSHEMMEDES FELLESORGANISASJON

Knut Magne Ellingsen /s/
leder

Liv Arum
generalsekretær

Kopi: Kontaktutvalget med Regjeringen v/Barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken